TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2004. gada 9. decembrī *

Lieta C-177/03

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši *Euratom* līguma 141. pantam, ko 2003. gada 16. aprīlī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv J. Grunvalds [*J. Grunwald*] un B. Stromskis [*B. Stromsky*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Francijas Republiku, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un E. Puisē [*E. Puisais*], pārstāvji,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un E. Levits,

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

izvērtējusi lietas dalībnieku sniegtos apsvērumus,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 1. jūlijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar prasības pieteikumu Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, neveicot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību 2., 3., 5., 6., 7. un 8. pantam Padomes 1989. gada 27. novembra Direktīvā 89/618/*Euratom* par plašas sabiedrības informēšanu par veicamajiem aizsardzības pasākumiem un par rīcību radiācijas avārijas gadījumā (OV L 357, 31. lpp., turpmāk tekstā — "Direktīva"), Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

Atbilstošās tiesību normas

2 Saskaņā ar Direktīvas 1. pantu:

"Šī direktīva ir paredzēta tam, lai Kopienas līmenī noteiktu kopīgus mērķus attiecībā uz plašas sabiedrības informēšanas pasākumiem un kārtību, lai uzlabotu operatīvu veselības aizsardzību radiācijas avārijas gadījumā."

3 Direktīvas 2. pants paredz:

"Šajā direktīvā "radiācijas avārija" nozīmē jebkādu situāciju:

1) kas izveidojas:

a) pēc dalībvalsts teritorijā notikušas avārijas iekārtās vai, veicot 2. punktā minētās darbības, kuru rezultātā notikusi vai var notikt ievērojama radioaktīvo vielu izplūde, vai

b) tad, kad dalībvalsts teritorijā vai ārpus tās konstatēts normai neatbilstošs radiācijas līmenis, kas var būt kaitīgs šīs dalībvalsts sabiedrības veselībai, vai

c) pēc citām a) apakšpunktā neminētām avārijām iekārtās vai, veicot 2. punktā minētās darbības, kuru rezultātā notikusi vai iespējama ievērojama radioaktīvo vielu izplūde, vai

d) pēc cita veida avārijām, kuru rezultātā notikusi vai iespējama ievērojama radioaktīvo vielu izplūde;

2) kas saistīta ar iekārtām vai darbībām, kas minētas 1. punkta a) un c) apakšpunktos, t.i., ar:

a) visiem kodolreaktoriem, neatkarīgi no to atrašanās vietas;

b) visām kodoldegvielas cikla iekārtām;

c) visām radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas iekārtām;

d) kodoldegvielas vai radioaktīvo atkritumu pārvadāšanu un glabāšanu;

e) lauksaimnieciskiem, rūpnieciskiem, medicīniskiem un ar tiem saistītiem zinātniskiem un pētnieciskiem mērķiem paredzētu radioizotopu izgatavošanu, izmantošanu, glabāšanu, apglabāšanu un pārvadāšanu; un

f) radioizotopu izmantošanu elektroenerģijas izstrādei kosmosa kuģos."

4 Direktīvas 3. panta nozīmē:

"Šajā direktīvā termini "ievērojama radioaktīvo vielu izplūde" un "normai neatbilstošs radiācijas līmenis, kas var kaitēt sabiedrības veselībai" attiecināmi uz situācijām, kurās iedzīvotāji saņem apstarojuma dozas, kas pārsniedz maksimāli pieļaujamās apstarojuma dozas, kuras norādītas direktīvās, kas nosaka Kopienas pretradiācijas aizsardzības drošības pamatstandartus [..]."

5 Direktīvas 5. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka iedzīvotāji, kurus var skart radiācijas avārijas gadījums, tiek informēti par veselības aizsardzības pasākumiem, kas tiem piemērojami, un par to, kā tiem būtu jārīkojas šādas avārijas gadījumā.

2. Sniedzamajā informācijā ietilpst vismaz I pielikumā izklāstītie elementi.

3. Šo informāciju 1. punktā minētajiem iedzīvotājiem dara zināmu bez īpaša pieprasījuma.

4. Dalībvalstis precizē informāciju un izplata to ar regulāriem starplaikiem, kā arī tad, kad būtiski mainās tajā aprakstītā kārtība. Šī informācija ir nepārtraukti pieejama sabiedrībai."

6 Saskaņā ar Direktīvas 6. pantu:

"1. Dalībvalstis nodrošina to, ka, notiekot radiācijas avārijai, iedzīvotāji, kurus skārušas avārijas sekas, tiek nekavējoties informēti par avārijas faktu un par rīcību avārijas situācijā, un gadījumos, kad tas nepieciešams, arī par izmantojamajiem veselības aizsardzības pasākumiem.

2. Sniedzamajā informācijā ietilpst II pielikumā norādītie jautājumi, kas attiecas uz konkrētās radiācijas avārijas veidu."

7 Direktīvas 7. pantā paredzēts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka visas personas, kas nepieder pie iekārtu personāla un/vai nav iesaistītas 2. panta 2. punktā minēto darbību veikšanā, bet kuras radiācijas avārijas gadījumā var tikt iesaistītas glābšanas darbu organizēšanā, saņem pietiekamu un regulāri precizētu informāciju par tās iespējamo ietekmi uz šo personu veselības stāvokli, kā arī par šādos gadījumos veicamajiem piesardzības pasākumiem; šo informāciju sniedz, ņemot vērā iespējamo radiācijas avāriju raksturu un apjomu.

2. Tiklīdz notikusi radiācijas avārija, šo informāciju attiecīgi papildina, ņemot vērā konkrētos apstākļus."

8 Direktīvas 8. pantā noteikts:

"Šīs direktīvas 5., 6. un 7. pantā minētajā informācijā norāda arī iestādes, kas atbild par šajos pantos minēto pasākumu īstenošanu."

9 Saskaņā ar EAEKL 161. panta trešo daļu direktīva tām dalībvalstīm, kurām tā adresēta, uzliek saistības attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj šo valstu iestādēm noteikt to īstenošanas formas un metodes.

Pirmstiesas procedūra

10 Pēc tam, kad Francijas Republikai bija nosūtīts brīdinājums, lūdzot iesniegt tās paskaidrojumus, Komisija, atzīstot, ka šī dalībvalsts nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu noteiktus Direktīvas noteikumus, 2000. gada 27. jūlijā tai nosūtīja argumentētu atzinumu un pieprasīja veikt attiecīgus pasākumus divu mēnešu laikā pēc minētā atzinuma paziņošanas. Pēc Francijas iestāžu pieprasījuma šis termiņš tika pagarināts līdz 2000. gada 27. oktobrim.

11 Francijas Republika pēc tam pieņēma vairākus likumdošanas pasākumus Direktīvas transpozīcijai. Nebūdama apmierināta ar šiem pasākumiem, Komisija cēla šo prasību, 2003. gada 16. aprīlī iesniedzot prasības pieteikumu.

Lietas dalībnieku nostāja

12 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atzīt, ka, neveicot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas 2., 3., 5., 6., 7. un 8. pantam, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva, un

— piespriest Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

13 Komisija savas prasības atbalstam izvirza sešus iebildumus attiecīgi par Direktīvas 2., 3., 5., 6., 7. un 8. pantu.

14 Iebildumu raksta formālajos prasījumos Francijas valdība norāda, ka Komisijai vajadzētu atteikties no tās pirmā, otrā, trešā, ceturtā un sestā iebilduma. Tomēr savā atbildē uz repliku tā prasa noraidīt šos pašus iebildumus. Savukārt tā atzīst piektā iebilduma pamatotību.

Par Francijas valdības pakārtotajiem prasījumiem

15 Lai gan Francijas valdība galvenokārt prasīja noraidīt Komisijas formulēto pirmo, otro, trešo, ceturto un sesto iebildumu, tā arī uzskatīja, ka Komisijai vajadzētu atteikties no šiem iebildumiem.

16 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa nevar pasludināt spriedumu par lūgumu, ar ko cenšas panākt Komisijas atteikšanos no iebildumiem prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi ietvaros. Patiesi, atbilstoši EAEKL 141. pantam izveidotajā sistēmā Komisijai ir diskrecionāra vara lemt, vai izvirzīt prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi, un Tiesai nav jāvērtē, vai šī vara ir atbilstoši izmantota (šajā sakarā skat. 2000. gada 6. jūlija spriedumu lietā C-236/99 Komisija/Beļģija, *Recueil*, I-5657. lpp., 28. punkts, un 2002. gada 14. maija spriedumu lietā Komisija/Vācija C-383/00, *Recueil*, I-4219. lpp., 19. punkts).

17 Savukārt vajadzības gadījumā Tiesai ir jāvērtē, vai prasība saskaņā ar EAEKL 141. pantu ir nepieņemama sakarā ar tās novēlotu izvirzīšanu vai nepareizu procedūras izmantošanu (skat. 1971. gada 14. decembra spriedumu lietā 7/71 Komisija/Francija, *Recueil*, 1003. lpp., 2.–13. punkts).

18 Šajā lietā argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš beidzās 2000. gada 27. oktobrī, turpretim prasība tika izvirzīta 2003. gada 16. aprīlī, proti, gandrīz divus ar pusi gadus vēlāk. Šajā laikposmā konkrētā dalībvalsts attiecīgajā jomā pieņēma daudzus būtiskus pasākumus. Kā Francijas valdība, tā arī Komisija veltīja ievērojamu savu procesuālo rakstu daļu tam, lai diskutētu par to, vai šie valsts pasākumi, kas tika pieņemti pēc 2000. gada 27. oktobra, bija atbilstoši Direktīvas īstenošanai, turpretim ir acīmredzams, ka Tiesa nevarēja ņemt vērā šo diskusiju.

19 Patiesi, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tas, vai pastāv pienākumu neizpilde, ir jāvērtē, ņemot vērā stāvokli dalībvalstī, kāds pastāvēja argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās, un vēlāk notikušās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (skat. it īpaši 2003. gada 6. marta spriedumu lietā C-211/02 Komisija/Luksemburga, *Recueil*, I-2429. lpp., 6. punkts).

20 Prasības par pienākumu neizpildi izvirzīšana tādos apstākļos nav īsti saderīga ar EAEKL 141. panta izveidoto sistēmu. Patiesi, šajā pantā paredzētās pirmstiesas procedūras likumīgums ir būtiska garantija, ko Līgums paredz ne vien attiecīgās dalībvalsts tiesību aizsardzībai, bet arī, lai nodrošinātu, ka iespējamais strīda process būtu par skaidri noteiktu strīda priekšmetu (šajā sakarā skat. 1995. gada 11. jūlija rīkojumu lietā C-266/94 Komisija/Spānija, *Recueil*, I-1975. lpp., 17. punkts, un 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-392/99 Komisija/Portugāle, *Recueil*, I-3373. lpp., 133. punkts).

21 Ja atbilstošie valsts noteikumi ir būtiski grozīti laikposmā no argumentētā atzinuma prasību izpildei noteiktā termiņa beigām līdz prasības izvirzīšanai par pienākumu neizpildi, šāda attīstība var atņemt Tiesas pasludināmam spriedumam būtisku lietderīguma daļu. Šādā gadījumā būtu bijis vēlams, lai Komisija neizvirzītu prasību,

bet izdotu jaunu argumentēto atzinumu, kurā precizētu iebildumus, ko tā plāno uzturēt, ņemot vērā jaunos apstākļus (šajā sakarā skat. iepriekš minēto rīkojumu lietā Komisija/Spānija, 24. punkts).

22 Tomēr, neraugoties uz to, ka apstākļi, kādos Komisija ir izvirzījusi šo prasību, padara Tiesas veikto prāvas izvērtējumu sarežģītāku, ir jāatzīst, ka to raksturs neattaisno prasības noraidīšanu kā nepieņemamu.

Par pirmo iebildumu attiecībā uz Direktīvas 2. pantu

23 Komisija šo iebildumu ir sadalījusi četrās daļās. Pirmkārt, tā norāda, ka Francijas Republika nav pilnībā transponējusi "radiācijas avārijas gadījuma" definīciju, kas ietverta Direktīvas 2. pantā, ņemot vērā, ka 1988. gada 6. maija dekrēts Nr. 88-622 par avārijas plāniem, kas pieņemts, piemērojot 1987. gada 22. jūlija likumu Nr. 87-565 par civilās drošības organizāciju, mežu aizsardzību pret dedzināšanu un būtisku risku novēršanu (1988. gada 8. maija *JORF*, 6636. lpp.), attiecas vienīgi uz daļu no šajā pantā paredzētajām situācijām. Patiesi, [Direktīvas] 2. panta 2. punkta d), e) un f) apakšpunktā minētās darbības iepriekš minētajā dekrētā netika paredzētas. Otrkārt, šī dekrēta 6. panta 1. punkts paredz vienīgi kodolreaktorus, kuru termiskā jauda pārsniedz 10 MW; tas neatbilst Direktīvai, jo tā ir piemērojama visiem kodolreaktoriem. Treškārt, atbilstoši Komisijas norādītajam dekrēta Nr. 88-622 6. panta 2. punkts neietver iekārtas, kas paredzētas Direktīvas 1. panta 2. punktā. Visbeidzot, iepriekšminētais dekrēts attiecas vienīgi uz iekārtām, kuras izvietotas Francijā, kas neatbilst Direktīvas 2. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkta prasībām.

24 Francijas valdība atbildēja, ka Komisijas norādītie trūkumi tika laboti ar grozījumiem, kas tika veikti ar 2002. gada 13. marta dekrētu Nr. 2002-367 (2002. gada 20. marta *JORF*, 4955. lpp.) un 2003. gada 31. marta dekrētu Nr. 2003-295 (2003. gada 2. aprīļa *JORF*, 5776. lpp.).

25 Kā jau tas tika atgādināts šī sprieduma 19. punktā, pienākumu neizpildes esamība ir jāvērtē, ņemot vērā pastāvošo stāvokli argumentētā atzinuma prasību izpildei noteiktā termiņa beigās; vēlāk notikušās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā. Šajā gadījumā ir skaidrs, ka argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, kas pēc Francijas iestāžu lūguma tika pagarināts, beidzās 2000. gada 27. oktobrī. Tādējādi, raugoties uz šajā datumā spēkā esošo Francijas tiesību normu stāvokli, ir jānovērtē apgalvotās pienākumu neizpildes esamība vai arī neesamība.

26 Dekrēta Nr. 88-622 6. pants minētajā dienā spēkā esošajā redakcijā paredzēja:

"Tiek izveidoti īpaši iejaukšanās plāni īpašiem riskiem, kas saistīti ar darbu vai iekārtu esamību vai funkcionēšanu, kuru ietekme ir lokalizēta un noteikta.

Īpaša iejaukšanās plāna objekts ir:

1. Vietas, kurās ir vismaz viena šāda veida bāzes kodoliekārta:

   a) kodolreaktors, kura termiskā jauda pārsniedz desmit megavatus;

b) apstarotas kodoldegvielas apstrādes rūpnīca;

c) kodoldegvielas izotopu sadalīšanas rūpnīca;

d) kodoldegvielas ķīmiskās konversijas rūpnīca;

e) kodoldegvielas izgatavošanas rūpnīca.

[..]"

27 Kas attiecas uz pirmo šī iebilduma daļu, dekrētā Nr. 88-622 nav tieši norādīta neviena no Direktīvas 2. panta 2. punkta d), e) un f) apakšpunktā minētajām darbībām. Ja šajā dekrētā paredzētās situācijas, iespējams, varētu attiekties uz kādu no šīm darbībām, tad vienīgi ļoti ierobežoti. Jāatzīst, ka šī fakta dēļ minētais dekrēts nav pilnībā atbilstošs Direktīvai.

28 Kas attiecas uz šī iebilduma otro daļu, dekrēta Nr. 88-622 6. panta 1. punkta a) apakšpunkts paredz kodolreaktorus, kuru termiskā jauda pārsniedz 10 MW; turpretim Direktīva, it īpaši tās 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts, ir piemērojama visiem kodolreaktoriem. Minētais dekrēts arī šī fakta dēļ neatbilst Direktīvai.

29 Šī pamata trešajā daļā Komisija apgalvo, ka:

"[..] dekrēta Nr. 88-622 6. panta 2. punktā noteiktās klasificētās iekārtas neietver Direktīvas 1. panta 2. punktā noteiktās iekārtas. Patiesi, ar savu sākotnējo atsauci uz dekrētu, kas paredzēta likuma Nr. 76-663 7-1. pantā, un ar savu pašreizējo atsauci uz 515-8. pantu Vides kodeksā, ko groza ar dekrētu Nr. 2002-367, dekrēta Nr. 88-622 6. panta 2. punkts faktiski attiecas uz šīm klasificētajām iekārtām, kuras izveidotas kā lietderīgas sabiedrībai. Ievērojot iesniegto Klasificēto iekārtu nomenklatūru (kuru, datētu ar 2000. gada aprīli, Francijas iestādes nosūtīja ar 2000. gada 18. oktobra vēstuli), ir jānorāda, ka 1700.–1721. grupa, kas atbilst radioaktīvajām vielām, nevienā gadījumā neietver norādi "S", kas atbilst "sabiedriskajai lietderībai", un tādējādi nav paredzēta dekrēta Nr. 88-622 6. panta 2. punktā."

30 Šī iebilduma daļas formulējums ir grūti saprotams. Minētās nomenklatūras būtība un tās saikne ar Direktīvas ieviešanu nav izskaidrota. Tiesa, ievērojot šī sprieduma 19. un 25. punktā formulētos iemeslus, dekrētu Nr. 2002-367 nevar ņemt vērā. Visbeidzot, lai arī Komisija vairākkārt atsaucas uz Direktīvas 1. panta 2. punktu, tā šādu panta daļu vispār nesatur.

31 No minētā izriet, ka vajadzīgās skaidrības trūkuma dēļ šī iebilduma daļa ir noraidāma.

32 Kas attiecas uz šī iebilduma ceturto daļu, no dekrēta Nr. 88-622 izriet, ka tas attiecas vienīgi uz Francijā izvietotajām iekārtām, lai gan Direktīvas 2. panta 1. punkta b) un

c) apakšpunkts paredz avārijas, kas izveidojas ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas. Tādējādi minētais dekrēts šajā punktā neatbilst Direktīvai.

33 No tā izriet, ka 2000. gada 27. oktobrī šī sprieduma 27., 28. un 32. punktā precizētajā apmērā spēkā esošajos Francijas tiesību aktos Direktīvas 2. pants nebija atbilstoši ieviests.

Par otro iebildumu attiecībā uz Direktīvas 3. pantu

34 Komisija norāda, ka Francijas tiesību sistēma nesatur definīciju terminiem "ievērojama radioaktīvo vielu izplūde" un "normai neatbilstošs radiācijas līmenis, kas var kaitēt sabiedrības veselībai" Direktīvas 3. panta nozīmē. Šādu terminu definīcija ir nepieciešama, lai precīzi un ar pietiekamu tiesisko drošību noteiktu situācijas, kurām piemērojami valsts transponēšanas pasākumi.

35 Francijas valdība atbild, ka atbilstoša definīcija tika ieviesta Francijas tiesību sistēmā ar iepriekš minēto dekrētu Nr. 2003-295 un 2003. gada 2. jūnija lēmumu (patiesībā — 2003. gada 17. oktobra lēmumu, 2003. gada 28. oktobra *JORF*, 18382. lpp.) par valsts tīkla organizāciju vides radioaktivitātes pasākumiem.

36 Ievērojot iemeslus, kas precizēti šī sprieduma 19. un 25. punktā, šos aktus Tiesa nevar ņemt vērā, un apgalvotā pienākumu neizpildes pastāvēšana ir jānovērtē, balstoties uz atbildētājas dalībvalsts tiesību sistēmas stāvokli 2000. gada 27. oktobrī.

37 Francijas valdība neapstrīd, ka šajā datumā tās tiesību sistēmā nepastāvēja definīcija jēdzieniem, uz ko atsaucas Komisija.

38 Atbilstoši Tiesā iesniegtajām ziņām Francijā 2000. gada 27. oktobrī spēkā esošie noteikumi neietvēra nekādu norādi uz maksimāli pieļaujamajām apstarojuma dozām, kuru pārsniegšanas risks rada nepieciešamību veikt Direktīvā paredzētus sabiedrības informēšanas pasākumus.

39 No minētā izriet, ka iepriekšminētajā datumā un noteiktajā apmērā spēkā esošajā Francijas tiesību sistēmā Direktīvas 3. pants atbilstošā veidā nebija transponēts.

Par trešo iebildumu attiecībā uz Direktīvas 5. pantu

40 Komisija norāda:

"[Ja pirmais un otrais iebildums tiek uzturēts spēkā], Direktīvas 5. pants [..], kas regulē iedzīvotāju, kurus var skart radiācijas avārijas gadījums, iepriekšēju

informēšanu, nav pilnīgi transponēts attiecībā uz visām iekārtām un darbībām, kuras nosaka šīs pašas direktīvas 2. pants, to iemeslu dēļ, kas jau tika izklāstīti 29.–38. punktā [punktos, kuros formulēts otrais un trešais iebildums] šajā prasības pieteikumā. Patiesi, visus attiecīgos iedzīvotājus neaptver Direktīvas transpozīcijas valsts pasākumi."

41 No minētā izriet, ka trešais iebildums, kas formulēts Komisijas prasības pieteikumā, ir vienkāršas sekas, kā apgalvots pirmajā un otrajā iebildumā, pastāvošajai pienākumu neizpildei. Tādējādi tas nepastāv autonomi.

42 To pašu iebildumu nevar izmantot divas reizes pret atbildētāju dalībvalsti procesā par pienākumu neizpildi.

43 Tā rezultātā trešais iebildums ir jānoraida.

Par ceturto iebildumu attiecībā uz Direktīvas 6. pantu

44 Komisija norāda, ka Francijas normatīvajos aktos paredzētie noteikumi iedzīvotāju, kurus skārušas avārijas sekas, informēšanai atšķiras no tiem, ko paredz Direktīvas 6. pants. Minētajā direktīvas pantā prasīts, lai iedzīvotāji, kurus skārušas avārijas

sekas, tiktu informēti "nekavējoties". 1990. gada 11. maija dekrēta Nr. 90-394 par Valsts trauksmes kodeksu (1990. gada 15. maija *JORF*, 9585. lpp.) 7. panta trešā daļa un 9. panta otrā daļa paredz, ka iedzīvotāji tiek informēti attiecīgi ministra vai prefekta noteiktā termiņā.

45 Francijas valdība savā iebildumu rakstā atsaucas uz 2001. gada 25. aprīļa dekrētu Nr. 2001-368 par informāciju par riskiem un rīcību avārijas situācijā, ar ko groza 1990. gada 11. maija dekrētu Nr. 90-394 par Valsts trauksmes kodeksu (2001. gada 28. aprīļa *JORF*, 6737. lpp.) un 2001. gada 30. novembra lēmumu par avārijas gadījumu trauksmes pasākumu ieviešanu ap bāzes kodoliekārtām īpaša iejaukšanās plāna izveidošanai (2001. gada 14. decembra *JORF*, 19848. lpp.). Savā atbildē uz repliku Francijas valdība arī atsaucas uz Sabiedrības veselības kodeksa L.1333-3. un L.1333-8. pantu, kas izriet no 2001. gada 28. marta rīkojuma Nr. 2001-270 (2001. gada 31. marta *JORF*, 5057. lpp.) un 2001. gada 9. maija likuma Nr. 2001-398 (2001. gada 10. maija *JORF*, 7325. lpp.).

46 Ievērojot to, ka visi šie noteikumi tika pieņemti pēc 2000. gada 27. oktobra, Tiesa nevar tos ņemt vērā šī sprieduma 19. un 25. punktā izklāstīto iemeslu dēļ.

47 Tādējādi Tiesas izvērtējums jāattiecina tikai uz 1990. gada 11. maija dekrētu Nr. 90-394. Tā 7. panta trešā daļa un 9. panta otrā daļa paredz, ka paziņojumi pa radio un televīziju, lai apstiprinātu trauksmi un norādītu iedzīvotājiem, kā [pareizi] izturēties, tiek izplatīti attiecīgi par civilo drošību atbildīgā ministra vai par glābšanas darbu vadību atbildīgā prefekta noteiktajos termiņos un nepieciešamības gadījumā tiek atkārtoti saskaņā ar tiem noteiktu periodiskumu.

48 Ir jākonstatē, ka ar šiem noteikumiem pilnībā neievieš Direktīvas 6. pantu, saskaņā ar kuru iedzīvotāji, kurus skārušas avārijas sekas, tiek nekavējoties informēti par avārijas gadījumu un rīcību avārijas gadījumā.

49 No minētā izriet, ka noteiktajā apmērā spēkā esošajā valsts tiesību sistēmā termiņā, kas bija noteikts argumentētā atzinuma prasību izpildei, Direktīvas 6. pants netika transponēts atbilstošā veidā.

Par piekto iebildumu attiecībā uz Direktīvas 7. pantu

50 Komisija norāda, ka Direktīvas 7. pants par iesaistīto grupu informēšanu nav pilnībā transponēts Francijas tiesībās. 1987. gada 29. septembra cirkulārs Nr. 1102 nav pietiekošs minētā panta mērķu sasniegšanai. Tas neatbilst Tiesas pastāvīgajā judikatūrā iedibinātajām tiesiskās drošības prasībām.

51 Francijas valdība neapstrīd šī iebilduma pamatotību. Tā dara zināmu savu nodomu grozīt Sabiedrības veselības kodeksa R.1333-85. pantu iespējami īsā laikā, lai nodrošinātu Direktīvas 7. panta pilnīgu transpozīciju, tomēr šādi grozījumi vēl nav veikti.

52 Ir jāuzsver, ka 1987. gada 29. septembra cirkulārs [Nr.] 1102 par ārstniecisko pasākumu organizēšanu pirmajā dienā radiācijas vai kodolavārijas gadījumā (neatliekamā medicīniskā palīdzība) neietver nekādus noteikumus attiecībā uz glābšanas darbu grupu informēšanu.

53 Turklāt 1994. gada 21. novembra lēmums par profesionālu sapieru-ugunsdzēsēju apmācību (1995. gada 7. janvāra *JORF*, 319. lpp.) savā sākotnējā versijā ir piemērojams vienīgi sapieriem-ugunsdzēsējiem, nevis citām personām, kas varētu iesaistīties glābšanas darbu organizēšanā.

54 Lai arī šis lēmums paredz specializētu apmācību radiācijas risku jomā, no tā 23. panta 2. punkta un 27. panta 2. punkta izriet, ka apmācība ir paredzēta vienīgi izvēles formā ranga paaugstināšanai. Ievērojot šo apsvērumu, minētās apmācības nav adekvātas un regulāras, kā to obligāti paredz Direktīvas 7. pants.

55 No minētā izriet, ka norādītajā apmērā ar 2002. gada 27. oktobri Francijā spēkā esošajām tiesību normām atbilstošā veidā nebija ieviests Direktīvas 7. pants.

Par sesto iebildumu attiecībā uz Direktīvas 8. pantu

56 Komisija atgādina, ka Direktīvas 8. panta nozīmē 5., 6. un 7. pantā minētā informācija "norāda arī iestādes, kas atbild par šajos pantos minēto pasākumu īstenošanu". Francijas iestāžu prakse, proti, iekļaut norādi uz atbildīgajām iestādēm iedzīvotāju informēšanas līdzekļos, šajā ziņā nav uzskatāma par atbilstošu, lai nodrošinātu Direktīvas 8. panta pareizu un pilnīgu transpozīciju. Patiesi, tā neatbilst tiesiskās drošības prasībām.

57 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar EAEKL 161. panta trešās daļas noteikumiem dalībvalstīm ir izvēles iespēja attiecībā uz direktīvu īstenošanas formu un metodēm, dodot iespēju labāk nodrošināt rezultātu, kādu ar direktīvām mēģināts sasniegt. No šīs normas izriet, ka direktīvas transpozīcija iekšējās tiesībās noteikti neprasa likumdošanas darbību katrā dalībvalstī. Kā arī Tiesa to atkārtoti ir nospriedusi, formāla direktīvas priekšrakstu ietveršana specifiskās tiesību normās ne vienmēr ir vajadzīga (šajā sakarā skat. 2003. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-233/00 Komisija/Francija, *Recueil*, I-6625. lpp., 76. punkts, un 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā C-296/01 Komisija/Francija, *Recueil*, I-13909. lpp., 55. punkts).

58 Ņemot vērā šo judikatūru, ir jāizvērtē Komisijas sestais iebildums.

59 Šajā gadījumā Komisija nekādi nav pierādījusi, ka Direktīvas 8. pantā paredzētā pienākuma ievērošana radītu vajadzību pieņemt īpašus transponēšanas pasākumus valsts tiesību sistēmā.

60 Turklāt, [lai gan] Komisija atzīst, ka pastāv Francijas iestāžu prakse iekļaut norādes uz atbildīgajām iestādēm iedzīvotāju informēšanas līdzekļos, tā nenorāda, kāpēc šī prakse ir pretrunā pienākumam, ko paredz minētais [Direktīvas] 8. pants.

61 Tātad Komisijas sestais iebildums ir noraidāms kā nepamatots.

62 Ievērojot visu iepriekš norādīto, ir jāatzīst, ka, pamatojoties uz faktu, ka līdz 2000. gada 27. oktobrim, neveicot visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu Direktīvas 2., 3., 6. un 7. panta prasības, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

Par tiesāšanās izdevumiem

63 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tomēr saskaņā ar šī paša reglamenta 69. panta 3. punktu, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji nelabvēlīgs, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki paši sedz savus tiesāšanās izdevumus. Tā kā lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji nelabvēlīgs, tie sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **ievērojot faktu, ka līdz 2000. gada 27. oktobrim, neveicot visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu 2., 3., 6. un 7. panta prasības Padomes 1989. gada 27. novembra Direktīvā 89/618/*Euratom* par plašas sabiedrības informēšanu par veicamajiem aizsardzības pasākumiem un par rīcību radiācijas avārijas gadījumā, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva;**

2) **prasību pārējā daļā noraidīt;**

3) **lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.**

[Paraksti]